

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Економічний факультет
Кафедра маркетингу, інновацій та регіонального розвитку
(назва кафедри)

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Інновації та інноваційна економіка

Освітньо-професійна програма: «Інформаційні технології та моделювання в економіці»

Спеціальність: 051 Економіка

Галузь знань : 05 Соціальні та поведінкові науки

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Факультет, на якому здійснюється підготовка фахівців: Економічний факультет

Мова навчання : Українська

Розробники: І.М.Буднікевич., д.е.н., професор

Профайл викладача (-ів) <http://mmix.cv.ua/staff/budnikevych-iryna-myhajlivna>
Контактний тел. +380372585080

E-mail: i.budnikevich@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle

<https://moodle.chnu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=63857>

Консультації

Офлайн консультація вівторок 14.00-15.00

Онлайн консультація п'ятниця 14.00-15.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).
 Дисципліна «Інновації та інноваційна економіка» спрямована на формування у студентів компетентностей щодо теоретичних аспектів інновацій, розуміння інноваційних тенденцій, трендів інноваційного та технологічного розвитку, набуття практичних навичок пов'язаних з функціонування інноваційної економіки на макрорівні (загальна характеристика інновацій як джерела економічного розвитку, теорії інноваційного процесу, державна інноваційна політика) та мікрорівні (ключові фактори здійснення інновацій, стимулювання інновацій, маркетинг інновацій, вибір інноваційної стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень). Дисципліна «Інновації та інноваційна економіка» буде корисна майбутнім ІТ-фахівцям, маркетингологам, менеджерам, економістам, фінансистам, бухгалтерам, тим, хто збирається займатися підприємництвом, мати власний бізнес з урахуванням його інноваційної спрямованості.

2. Мета навчальної дисципліни: освоєння студентами основних теоретичних і методологічних основ інноваційної економіки, сформувані в студентів цілісну систему знань про інноваційну економіку, вмінь щодо продукування, впровадження та дифузії інновацій; вивчити поняттєво-термінологічний апарат, що характеризує інновації та інноваційну економіку; вивчити методологічні основи побудови інноваційної системи; розкрити взаємозв'язок усіх понять, внутрішню логіку і представити організаційно-економічну модель стратегічного та тактичного управління інноваціями.

3. Пререквізити Місце дисципліни в навчальному процесі підготовки магістрів. Теоретичною і методологічною базою вивчення дисципліни є: «Стратегічний менеджмент», «Управління комунікаціями, конфліктами та бізнес етикою», «Моделі ринкової економіки», «Бізнес-аналітика».

4. Результати навчання. Результатом вивчення дисципліни «Інновації та інноваційна економіка» є набуття здобувачами освіти за **ОП «Інформаційні технології та моделювання в економіці» таких компетентностей:**

<i>Загальні компетентності</i>	ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
<i>Спеціальні (фахові) компетентності</i>	СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень. СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки. СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально економічного та людського розвитку. СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

Програмні результати навчання за ОП «Інформаційні технології та моделювання в економіці»:

P1 Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

P2 Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

P7 Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

P8 Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

P9 Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

P11 Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

P14 Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	10	4	120	15	15			75		Іспит

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						Компетентності	Результати
	денна форма							
	у тому числі							
	л	п	л/р	інд	с.р.			
Тема 1. Інноваційний розвиток економічних систем: стан, основні тенденції та тренди	8	2	2			5	ЗК1 СК3 СК5	Р1 Р2 Р8 Р11
Тема 2. Інновації, інноваційний процес та інноваційна економіка	9		2			8	СК1 СК5	Р2 Р8 Р11
Тема 3. Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку.	14	2	2			10	ЗК1 СК10	Р1 Р2
Тема 4. Інноваційний менеджмент та стратегічне управління інноваціями	12	2	2			8	СК2 СК10	Р1 Р7 Р14
Тема 5. Маркетинг та комерціалізація інновацій	10	2	2			6	ЗК1	Р1 Р7 Р8
Тема 6. Управління персоналом в інноваційній організації	10	2				8	ЗК1	Р1 Р7
Тема 7. Фінансування та інвестиційне забезпечення інновацій	10	2				8	СК1 СК10	Р7 Р8
Тема 8. Венчурне підприємництво та стартапінг	12		2			10	СК1 СК10	Р7 Р8 Р9
Тема 9. Державна інноваційна політика	13	2				9	СК3 СК5	Р8 Р11
Тема 10. Інтелектуальна власність в інноваційній економіці	9	1	1			6	ЗК1 СК1 СК5	Р9 Р14
Тема 11. Інноваційний розвиток підприємства	13		2			9	СК1 СК10	Р2 Р9 Р14
Усього годин	120	15	15	0	0	75		

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ЗАВДАНЬ З КУРСУ «ІННОВАЦІЇ ТА ІННОВАЦІЙНА ЕКОНОМІКА»

1. Після вивчення наведеного теоретичного матеріалу та самостійної роботи з рекомендованими літературними джерелами необхідно підготувати і провести реферативне дослідження на тему «Інноваційна економіка». У дослідженні розглянути наступні питання:
  - Інвестиційна політика в Україні та інвестиційна політика в Чернівецькій області.
  - Чи існує програма інвестиційного розвитку в регіоні, за якими принципами вона діє.
  - Ступінь розвитку кредитно-грошового ринку в напрямку підтримки інноваційних ініціатив.
  - Скільки діє в регіоні інноваційних підприємств, якою є потреба в інноваціях на виробничих підприємствах.
  - Скільки великих інноваційних проектів існує на даний момент в регіоні, на якій стадії вони знаходяться.
  - Реалізація інноваційної політики на конкретному підприємстві регіону (за даними навчальної та виробничих практик).
  - Запропонувати інноваційні рішення для обраного підприємства, інноваційно-інвестиційну інфраструктуру для його реалізації.
2. Опрацювати методичні вказівки до використання методу конкретних ситуацій. Прочитати та проаналізувати ситуаційну вправу. Дати відповідь на запитання та виконати завдання до кейсової ситуації. Підібрати додатковий матеріал до кейсу.
3. Підготувати наукову доповідь про приклади найбільш успішних інновацій в сучасній економіці.
4. Повідомлення щодо досвіду зарубіжних компаній у застосуванні новітнього наукового, аналітичного, методичного інструментарію розробки стратегії розвитку економічних суб'єктів
5. Підібрати, проаналізувати та зробити висновки зі статистичних даних пов'язаних з інноваційним розвитком обраного ринку.
6. Підготувати коротку доповідь про інноваційно-технологічні тенденції конкретного ринку.
7. Підготувати коротку доповідь про ключові тренди технологічних, соціальних, екологічних та економічних нововведень.
8. Підготувати приклади успішних та провальних інновацій.
9. Повідомлення про інноваційну складову українського експорту (окремої галузі).
10. Дати характеристику стану та рівня розвитку сучасного високотехнологічного сектору України.
11. Повідомлення по темі «Стратегічні інноваційні альянси»
12. Підготовка презентації пошукового дослідження з організації діяльності технопарків (світовий досвід)
13. Підготовка презентації пошукового дослідження з організації діяльності бізнес-інкубаторів (світовий досвід)

14. Підготовка презентації пошукового дослідження з організації діяльності виставок інновацій (світовий досвід)
15. Підготовка презентації пошукового дослідження з організації діяльності технополісів (світовий досвід)
16. Підготовка презентації про акселераторах та стартапах в Україні
17. Підготувати ситуаційні вправи по стратегіях провідних компаній. Ідентифікувати інноваційні стратегії провідних компаній. Сформулювати та висловити свої думки з приводу інноваційності провідних автомобільних компаній. Сформулювати запитання та завдання до кейсових ситуацій.
18. Пошукове дослідження: «Основні методи стимулювання інноваційної активності працівників та генерування нових ідей»
19. Підготовка доповідей та презентація з узагальнення досвіду зарубіжних країн в організації діяльності венчурних фірм, бізнес-інкубаторів, інноваційних центрів; розвитку малих наукомістких форм в Україні; діяльності венчурних фондів за кордоном та в Україні.
20. Підготовка тез/доповіді на факультетський Форум інновацій
21. Участь у бліц-грі «Стартапінг»
22. Ділова гра «Акули бізнесу»: Вивчення проблемних питань. Моніторинг за допомогою мережі Інтернет або інших інформаційних джерел тенденцій розвитку ринку інновацій України. Підготовка бізнес-плану інноваційних пропозицій. Презентація результатів індивідуального завдання та захист інноваційної ідеї.
23. Ділова гра «Генерація ідей та розвиток креативних здібностей »

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Що стало головним чинником переходу від постіндустріальної економіки до інноваційної економіки і коли це почало відбуватися?
2. Що таке інновація, її характеристика.
3. Роль інновації в сучасній економіці, її значимість в процесі еволюції господарських систем.
4. Що характеризує інноваційну економіку або економіку, засновану на знаннях?
5. Які фактори визначають джерела зростання в інноваційній економіці (неоекономіці)?
6. Інновація з позиції мікроекономічного аналізу.
7. Які інституційні чинники прискорення інноваційних процесів?
8. Які основні підходи до визначення поняття «інновація» і в чому причина такого великого розмаїття трактувань?
9. Хто і навіщо, на думку Й. Шумпетер, здійснює нововведення?
10. Які головні якісні особливості сучасного економічного розвитку?
11. У чому полягає основний соціально-економічний ефект реалізації результатів інноваційної діяльності?
12. У чому полягає основне протиріччя інноваційної діяльності?
13. Опишіть рішення, які приймаються компаніями для нівелювання ризиків невизначеності нововведень.
14. Обґрунтуйте універсальність позитивної формули "інновації - економічне зростання".

15. Назвіть основні відмінності між екстенсивним та інтенсивним видами відтворення.
16. Які чинники інноваційної діяльності, їх зміни в процесі економічного розвитку?
17. Який зв'язок між витратами на НДДКР і зростанням обсягів виробництва, зайнятості, інвестицій і т.д.?
18. Охарактеризуйте основні фази відтворювального процесу.
19. Яка роль інноваційної діяльності в сучасних економічних умовах?
20. Що являє собою інноваційний процес?
21. Назвіть головні і специфічні характеристики інноваційного процесу.
22. Розкрийте специфічні характеристики інноваційного процесу.
23. Що таке розповсюдження чи дифузія інновацій, чим обумовлена їх швидкість?
24. Назвіть фази інноваційного процесу.
25. Циклічність інновацій. Які фази інноваційного циклу? Чому потрібен механізм мультициклічності інноваційних процесів?
26. Найважливіші суб'єкти інноваційної діяльності.
27. Опишіть методи ініціювання інновацій
28. Опишіть методи та технології генерування нових ідей.
29. Що таке венчурне підприємництво? Організаційні форми венчурних капіталовкладень.
30. Що таке трансфер технологій? Об'єкти трансферу технологій. Види передачі (трансферу) технологій.
31. Які фінансові інститути працюють з інноваційними компаніями?
32. Які основні принципи організації фінансування інноваційного процесу?
33. Емісія цінних паперів як найважливіше джерело фінансування інновацій.
34. Які основні ринкові механізми формування цін?
35. Які фактори враховуються в процесі ціноутворення на інноваційну продукцію?
36. Що таке дифузія інновацій?
37. Що таке трансфер інновацій, його інституційно-правові форми.
38. Які основні функції держави при здійсненні інноваційної політики та методи реалізації цієї політики?
39. Прямі методи регулювання інноваційної діяльності. Досвід зарубіжних країн.
40. Непрямі методи регулювання інноваційної діяльності. Досвід зарубіжних країн.
41. Які основні напрямки державної інноваційної політики?
42. Що забезпечує реалізацію основних напрямів державної інноваційної політики?
43. Які елементи інституційно-правової основи інноваційного розвитку економіки?
44. Опишіть сценарії інноваційного розвитку, які застосовуються окремими країнами. Що вартує використати в Україні?
45. Що таке національна інноваційна система, її елементи.
46. Методи інституціалізації інноваційної діяльності.
47. Основні положення Закону України "Про інноваційну діяльність".

48. У чому різниця лінійної і нелінійної моделі інноваційного процесу?
49. Назвіть характерні ознаки нелінійного інноваційного процесу.
50. Які найважливіші елементи і стилі управління інноваціями в компанії, фірмі?
51. Що таке інноваційна культура?
52. Назвіть найбільш суттєві елементи нових організаційних форм в компанії, фірмі.
53. Які основні типи інноваційної стратегії компанії?
54. Опишіть стратегії розвитку соціально-економічних систем.
55. Назвіть і коротко охарактеризуйте основні стадії життєвого циклу інноваційного продукту.
56. Чому необхідна інноваційна модернізація економіки України?
57. Які, на вашу думку, основні передумови, умови і напрямки переходу до інноваційного соціально орієнтованого розвитку України?
58. Які моделі формування інноваційної інфраструктури?
59. Які чинники, що стримують інноваційний розвиток України?
60. У чому полягає специфіка венчурного інвестування? Назвіть основних учасників процесу венчурного інвестування. Які завдання вони вирішують?
61. Яку роль відіграють венчурні фонди і керуючі ними компанії? Опишіть основні стадії руху венчурного капіталу.
62. Назвіть ключові суб'єкти інфраструктури підтримки венчурного підприємництва.
63. Як держава може підтримувати малі інноваційні підприємства?
64. Що таке національна інноваційна система, які її складові?
65. Роль держави у формуванні національної інноваційної системи.
66. Чому, на ваш погляд, роль науки та освіти є вирішальною в формуванні національної інноваційної системи.
67. У чому полягає сенс правового регулювання інноваційної діяльності та якими нормативно-правовими актами воно представлено?
68. Який взаємозв'язок понять «інтелектуальна власність», «інтелектуальний продукт», «промислова власність», «винахід»?
69. Яку функцію виконує патент в правовому регулюванні інноваційної діяльності і на які об'єкти промислової власності він видається?
70. Що таке ліцензування і яку роль воно відіграє в торгівлі технологіями?

6. Методи навчання:

- МН1 – словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо).
МН2 – бізнес-кейси (індивідуальні або командні) .
МН3 – ділові гри;
МН4 - проектні завдання (індивідуальні та командні проекти);
МН5 – методи візуалізації результатів (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали тощо).
МН6 – робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами.
МН7 – самостійна робота над індивідуальним завданням.
МН 8 – підготовка тез/доповіді на конференцію.
МН9 – тренінги, коучі, майстер-класи від запрошених стейкхолдерів.
МН10 – реферативні та пошукові дослідження.
МН 11 – ділова гра.

7. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Формами поточного контролю є:

- МО1 – презентація самостійних робіт за індивідуальними завданнями.
МО2 – захист бізнес-кейсів, результатів досліджень.
МО3 – аналітичні звіти, реферати.
МО4 – презентації результатів виконання завдань.
МО5 – презентація творчих завдань
МО6 – командні результати ділових ігор.
МО7 – командні результати проектних завдань.
МО8 – презентація власного підготовленого кейсу, які складені на основі реальних сценаріїв і стратегій розвитку компаній, інноваційних регіонів.
МО9 – підсумковий контроль – іспит у тестовій формі.
За семестр студент може отримати максимум 60 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)											Кількість балів (екзамен)		∑ балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	Тези	Тести	
6	5	6	6	6	4	4	6	6	6	5	10	30	100

Підсумковий контроль включає участь студента у факультетському Форумі інновацій та тестування.

Участь в організації Форуму, підготовку тез/доповіді. Максимальна кількість балів за даний вид завдання – 10.

Іспит включає 30 тестів і оцінюється в 30 балів. Сума оцінок дозволяє сформувати підсумкову оцінку на основі використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно)

Вивчення даної дисципліни вимагає застосування новаторських підходів до організації навчального процесу на основі широкого застосування новітніх інформаційних технологій. Основний наголос повинен робитися на практичному використанні та закріпленні отриманих теоретичних знань через організацію тренінгів, вирішення управлінських ситуацій, аналізу практики впровадження інновацій, підготовки власних кейсів. Невід'ємним компонентом навчання повинна стати організація круглих столів, семінарів із залученням компетентних спеціалістів у сфері інновацій, наукових організацій з метою наближення навчального процесу до практики організації та управління інноваціями. Обов'язковою є самостійна підготовка студентами творчої роботи з актуальних проблем теорії та практики інновацій для глибшого й ґрунтовнішого вивчення зарубіжного досвіду інноватики, виконання індивідуального завдання на основі вирішення конкретної ситуації.

7. Список рекомендованої літератури

Основна література

1. Буднікевич І. М., Благун І. І., Крупенна І. А., Бокучава В. Б. Напрямки застосування маркетингових інновацій у комунікаційній політиці готельних закладів. Бізнес Інформ. 2020. №8. С. 266–277. URL: https://www.business-inform.net/article/?year=2020&abstract=2020_8_0_266_277
2. Буднікевич І.М., Черданцева І.Г., Крупенна І.А. Інноваційні інструменти маркетингових досліджень в маркетинговій товарній та комунікаційній політиці торговельних закладів. Економіка та право. 2020. № 2(57). С. 64-76.
3. Грегерсен, Гел. Змінюй питання. Знаходь відповіді. Генеруй інновації та знаходь рішення [Текст] / Гел Грегерсен ; з англ. пер. Оксана Дятел. - Київ : Bookchef : Форс Україна, 2020. - 366,
4. Довбня С.Б. Інноваційне стратегічне планування [Текст] : [монографія] / С. Б. Довбня, Т. М. Чабанець. - Дніпро : Ліра, 2020. - 206
5. Екологічні інновації у підвищенні економічної та продовольчої безпеки України [Текст] : колект. монографія / [О. В. Антоновський та ін.] ; за ред. Т. О. Чайки, І. О. Яснолоб, О. О. Горба ; Полтав. держ. аграр. акад. - Полтава : Астроя, 2020. - 216 с.
6. Захарова Н. В., Лабудин А. В. Некоторые особенности формирования инновационной экономики в странах ЕС и в США: возможности заимствования опыта в условиях Российской Федерации // Управленческое консультирование. 2018. № 12. С. 59–71.
7. Захарова Н. В., Лабудин А. В. Особенности формирования инновационной экономики в некоторых азиатских странах: возможности заимствования опыта в условиях Российской Федерации // Управленческое консультирование. 2018. № 11. С. 59–70.
8. Захарова Н.В. Формирование инновационной экономики в Швеции: особенности и перспективы / Н.В. Захарова, А.В. Лабудин // Управленческое консультирование . – 2019. – №9. – С.37-48
9. Згурська О.М. Формування інноваційних стратегій диверсифікації діяльності агропромислових підприємств [Текст] : монографія / Згурська О. М. - Київ : ННЦ "ІАЕ", 2020. - 435 с.
10. Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти: монографія Вип. 2/ за ред. д.е.н., доц. Ковтуненко К.В., д.е.н., доц. Є.І. Масленнікова. – Херсон: Грінь Д.С., 2017. – 906 с.
11. Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти : монографія Вип. 3 / О.М. Коваленко, Є.І. Масленніков, Е.А. Кузнецов, Ю.М. Сафонов, С.В. Філіппова та ін. ; за ред. д.е.н., доц. О.М. Коваленко, д.е.н., проф. Є.І. Масленнікова. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. – 634 с.
12. Інноваційний розвиток підприємств в парадигмі інтелектуалізації економіки [Текст] : монографія / [Н. В. Лохман та ін. ; під ред. Н. В. Лохман] ; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. - Кременчук : Щербатих О. В., 2020. - 205 с. :
13. Комерціалізація інновацій [Текст] : [колект.] монографія / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Ілляшенка С. М., д-ра екон. наук, доц. Біловодської О. А. - Суми : Триторія, 2020. - 263 с.
14. Менеджмент стартап проектів: підручник / О.А. Гавриш, В.В. Дергачова, М.О. Кравченко та ін. – Київ: КПІ ім Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. – 344 с.
15. Мотивування персоналу підприємств: інноваційні технології та реінжинірингові підходи [Текст] : монографія / Кузьмін О. Є. [та ін.] ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Галицька Видавнича Спілка, 2020. - 215 с.
16. Орел А.М. правління конкурентним потенціалом в системі інноваційно-інвестиційного розвитку: детермінанти, механізми та стратегії [Текст] : монографія / А. М. Орел. - Харків : Друкарня Мадрид, 2020. - 347 с.
17. Петренко Л.А. Інноваційний розвиток підприємства: генезис теорії та сучасна практика управління [Текст] : монографія / Л. А. Петренко ; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Київ : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. - 328 с.
18. Рубанов П.М. Трансформаційні процеси в національній економіці під впливом Fintech-інновацій [Текст] : монографія / П. М. Рубанов ; Сум. держ. ун-т. - Суми : Сум. держ. ун-

- т, 2020. - 451 с.
19. Свон М. Блокчейн: Схема новой экономики / Мелани Свон : [перевод с английского]. – Москва: Издательство «Олимп–Бизнес», 2017. – 240 с.
  20. Стадник В.В. Управління інноваціями на основі розвитку партнерських відносин підприємства [Текст] : [монографія] / Стадник В. В., Головчук Ю. О. - Кам'янець-Подільський : Друкарня "Рута", 2020. - 230 с
  21. Тіль П. Від нуля до одиниці. Нотатки про стартапи, або Як створити майбутнє [Текст] / Пітер Тіль за участю Блейка Мастерса ; пер. з англ. Роман Обухів. - Київ : Наш Формат, 2020. - 238
  22. Цифровий вимір інноваційно-інформаційної економіки [Текст] : [монографія] / [В. М. Тарасевич та ін. ; за ред. В. М. Тарасевича]. - Дніпро : Економіка, 2021. - 447 с.
  23. Цифровий маркетинг – модель маркетингу ХХІ сторіччя: [Моно- графія] / за ред. д.е.н., проф. М.А. Окландера – Одеса: Астропринт, 2017. –327 с.
  24. Шваб К. Четвертая промышленная революция: перевод с английского / Клаус Шваб. – Москва: Издательство «Э», 2017. – 208 с

Допоміжна література

1. Альтшулер Г.С. Найти идею. Введение в теорию изобретательских задач. / Г.С. Альтшулер – 3-е изд., дополн. – Петрозаводск: Скандинавия, 2003.
2. Антонюк Л. Л. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації / Антонюк Л. Л., Поручник А. М., Савчук В. С. – К. : Київський нац. екон. ун-т, 2003. – 393 с.
3. Белокрылова О.С. Теория инновационной экономики: Учебник. М.: «Феникс», 2009, Серия “Высшее образование”. – 376 с.
4. Бест Р. Маркетинг от потребителя / Р. Бест ; пер с англ. под ред. А.Ярмоленко. – Издательство: "Манн, Иванов и Фербер", 2011. – 700 с.
5. Бланк С. Стартап: Настольная книга основателя / Стив Бланк, Боб Дорф; Пер. с англ. - М.: Альпина Паблишер, 2013.
6. Богатова Е. В. Инновационная экономика / Е. В. Богатова – «КноРус», 2014
7. Буднікевич І.М., Школа І.М. Становлення регіонального ринку інновацій в Україні. – Чернівці: «Зелена Буковина», 2002. – 200 с.
8. Вовк І.П. Маркетинг інновацій. Курс лекцій для студ. спец. 8.03060102 "Менеджмент інноваційної діяльності", 8.18010012 "Управління інноваційною діяльністю" / Укладачі: І. П. Вовк, Ю. Я. Вовк // Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2015. –144 с.
9. Геєць В.М. Інноваційні перспективи України : монографія / В. М. Геєць, В. П. Семиноженко. - Х.: Константа, 2006. - 272 с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://cyberleninka.ru/article/n/tehnopark-kakinnovatsionnaya-model-razvitiya-stroitelno-gokompleksapoltavskogo-regiona#ixzz32fktjzbz>.
10. Гунин В.Н. и др. Управление инновациями: 17 – модульная программа для менеджеров «Управление развитием организации». Модуль 7. – М: ИНФРА-М, 2000. – 272 с.
11. Делия В. П. Инновационная экономика и устойчивое развитие: Монография / В. П. Делия. – Балашиха: изд-во «Де-По», 2011. – 256 с.
12. Жихор О.Б. Інноваційна політика регіонів: теорія та практика формування, механізми реалізації: [монографія] / О.Б.Жихор. – Львів: ІРД НАН України, 2009. – 554 с.
13. Захарова Н. В. Формирование инновационной экономики в странах Европейского союза: Реализация национальных, наднациональных и региональных стратегий : монография. М. : Российский государственный торгово-экономический университет, 2009.
14. Захарченко В.І. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки [Текст] : навч. посіб. / В.І. Захарченко, Н.М. Корсікова, М.М. Меркулов. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 448 с.
15. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент : підруч. / С. М. Ілляшенко. – Суми : Університет. книга, 2010. – 334 с.
16. Инновационный менеджмент: Справ.пособие / под ред. П.Н.Завлина, А.К.Казанцева, Л.Э.Миндели. Изд. 2-е, переработ. и доп. – М., ЦИСН, 2012. – 568 с.
17. Инновационный менеджмент: Учебник для вузов / С.Д.Ильенкова, Л.М.Гохберг, С.Ю.

- Ягудин и др., Под ред. С.Д.Ильенковой. - М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1997. – 327 с.
18. Йохна М.А. Економіка і організація інноваційної діяльності: Навчальний посібник. / М.А. Йохна, В.В. Стадник – К.: ВЦ «Академія», 2005. – 400 с.
  19. Кавасаки Гай. Стартап. –М., Альпіна Бизнес Букс, 2011
  20. Менеджмент та маркетинг інновацій: Монографія . – Суми: ВТЛ «Університетська книга», 2004. – 616 с.
  21. Сенгупта Джети Теория инноваций: новая парадигма роста, 2014. – 140с.
  22. Федулова Л.І. Технологічна політика: глобальний контекст та українська практика: монографія / Л.І. Федулова. – К.: Київ.нац. торг.-екон. Ун-т, 2015. – 844 с
  23. Фатхутдинов Р. А. Инновационный менеджмент / Фатхутдинов Р. А. – [7-е изд., испр. и доп.]. – М. : Дело, 2005. – 448 с.
  24. Чухрай Н. І. Маркетинг інновацій : підручник / Н.І. Чухрай. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2011. – 256 с.

8. Інформаційні ресурси

1. <http://gtmarket.ru/ratings/expenditure-on-education/info> – Рейтинг стран мира по уровню расходов на образование. Гуманитарная энциклопедия [Электронный ресурс]
2. <http://gtmarket.ru/ratings/global-index-of-cognitive-skills-and-educational-attainment/info> – Индекс эффективности национальных систем образования (Global Index of Cognitive Skills and Educational Attainment) Pearson: Global Index of Cognitive Skills and Educational Attainment
3. <http://gtmarket.ru/ratings/global-innovation-index/info> – Глобальный индекс инноваций (The Global Innovation Index)
4. <http://sdip.gov.ua> – офіційний сайт Державної служби інтелектуальної власності України.
5. <http://www.intelvlas.com.ua> – Науково-практичний журнал «Інтелектуальна власність».
6. <http://www.ukrpatent.org/> – офіційний сайт Державного підприємства «Український інститут промислової власності».
7. <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-01-18/germany-breaks-korea-s-six-year-streak-as-most-innovative-nation> – Bloomberg Innovation Index
8. www.epo.org/ – офіційний сайт Європейського патентного відомства.
9. www.inta.org/ – офіційний сайт Міжнародної асоціації товарних знаків.
10. www.ip-centr.kiev.ua/newscipr/head_page_large.jsp – офіційний сайт Українського центру інноватики та патентно-інформаційних послуг.
11. www.ndiiv.org.ua – офіційний сайт Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності національної академії правових наук України.
12. www.uacr.kiev.ua – офіційний сайт Державного підприємства «Українське агентство з авторських та суміжних прав».
13. www.wipo.int – офіційний сайт Всесвітньої організації інтелектуальної власності.

Цікаві сайти

1. Indiegogo – краудфандінговий сайт для пошуку джерел фінансування нових концепцій і виявлення інноваційних продуктів до того, як вони стануть популярними.
2. Springwise - це новинний сервіс, орієнтований на інновації, який допоможе вам залишатися в курсі останніх новин зі всіх галузей.
3. Wired пропонує контент на теми культури, бізнесу, науки та дизайну. Користувачі можуть отримати доступ тільки до 4 статтями в місяць без оплати.
4. Tech Insider містить високоякісні аналітичні матеріали, присвячені технологіям.
5. Futurism - ресурс новин та розповідей про майбутнє, історії про штучний інтелект, наукову фантастику, суспільство майбутнього і медицину завтрашнього дня.

TELEGRAM-КАНАЛИ ПРО БЛОКЧЕЙН ТЕХНОЛОГІЇ І DATA SCIENCE

1. ForkLog - офіційний канал культового журналу ForkLog. Усе найголовніше про біткоіни, криптовалюту, блокчейн і децентралізовані технології.
2. DeCenter - один з найпопулярніших каналів про блокчейн та децентралізовані системи. Тут можна знайти аналітику по свіжих ICO, дані по торгах на основних біржах і дізнатися

про всі новини індустрії одним з перших.

3. BitLenta - новини про криптовалюи з усього світу, цікаві анонси тематичних заходів.
4. Data Science Notes - бібліотека електронних книг, статей і лекцій про Data Science.
5. Data Science by ODS.ai - перший телеграм-канал про Data Science (ведеться англійською мовою). Тут можна почитати про теорію і практику ІІ, великих даних, машинного навчання та інших технологіях.

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

З КУРСУ «ІННОВАЦІЇ ТА ІННОВАЦІЙНА ЕКОНОМІКА»

1. Дайте визначення елементам понятійного апарату інноваційного розвитку.
2. Розкрийте суть та особливості ризикового (венчурного підприємництва).
3. Розкрийте зміст етапів виведення інновації на ринок. Опишіть способи збуту інноваційного продукту.
4. Розкрийте особливості японської моделі організації інноваційної діяльності.
5. Розкрийте суть і завдання стратегічного управління інноваційним розвитком
6. Розкрийте суть та значення інновацій, як джерела економічного розвитку.
7. Розкрийте суть міжнародної міжфірмової кооперація в європейських країнах.
8. Опишіть види інноваційних стратегій
9. Опишіть етапи становлення теорії інноваційного розвитку та її сучасні концепції.
10. Розкрийте суть стратегічних альянсів, консорціумів та спільних підприємств як форми міжфірмового інноваційного співробітництва. Наведіть приклади.
11. Опишіть типи стратегічної інноваційної поведінки
12. Опишіть тенденції розвитку інноваційних процесів в розвинутих країнах.
13. Дайте характеристику формам інтеграції науки та виробництва, взаємодії академічної науки з приватною промисловістю. Наведіть приклади крупномасштабних науково-технічних проектів.
14. Розкрийте суть та наведіть приклади стратегії в сфері масового виробництва (ВІОЛЕНТИ).
15. Розкрийте суть інноваційного процесу та опишіть його стадії.
16. Опишіть види вітчизняних інноваційних структур. Дайте характеристику розвитку організаційних форм інноваційної діяльності в Україні. Наведіть приклади.
17. Розкрийте суть та наведіть приклади стратегії диверсифікації продукту та сегментування ринку (ПАТІЄНТИ)
18. Розкрийте суть інноваційної діяльності та опишіть її види.
19. Опишіть досвід зарубіжних країн в організації діяльності венчурних фірм, бізнес-інкубаторів, інноваційних центрів. Наведіть приклади.
20. Опишіть процес формування бізнес-моделі підприємства
21. Наведіть схему, критерії класифікації інновацій та опишіть її елементи.
22. Визначте місце інноваційної політики в системі регуляторів соціально-економічних процесів у державі. Розкрийте зміст і напрямки інноваційної політики держави.
23. Розкрийте суть та наведіть приклади стратегії інноваційних дослідницьких організації (ЕКСПЛЕРЕНТИ).
24. Опишіть чинники інноваційного розвитку підприємства.
25. Опишіть умови та напрямки реалізації інноваційної політики держави в Україні.
26. Розкрийте суть та наведіть приклади стратегії в сфері мілкового неспеціалізованого бізнесу (КОМУТАНТИ).

27. Опишіть методику формування Світового інноваційного індексу. Прокоментуйте місце України в Індексі.
28. Опишіть інструменти регіональної інноваційної політики.
29. Опишіть прямі та непрямі методи державної підтримки інноваційної діяльності.
30. Прокоментуйте сучасні тренди інноваційного розвитку комерційної сфери / електронної комерції
31. Опишіть особливості регулювання інноваційного процесу в США.
32. Вкажіть напрямки та способи державної підтримки піонерних нововведень у Японії.
33. Розкрийте роль держави і приватного бізнесу в технологічній гонитві країн Західної Європи.
34. Опишіть досвід країн Східної Європи щодо організації та стимулювання інноваційної діяльності
35. Розкрийте суть інфраструктури ринку інновацій як самостійна підсистема системи ринкового. Опишіть функції та елементи інфраструктури ринку інновацій.
36. Сутність, принципи та основні складові національної інноваційної системи (НІС). Типи НІС.
37. Визначте основні положення правового захисту продуктів інтелектуальної діяльності в Україні: право інтелектуальної власності, авторське право, право на промислову власність та ін.
38. Опишіть структуру національної інноваційної системи: суб'єкти, об'єкти, система відносин та визначальні чинники.
39. Розкрийте поняття «інвестиції», «інтелектуальні інвестиції», «інновації», «інноваційні інвестиції», «технологічні інвестиції». Опишіть види інвестицій.
40. Дайте визначення інтелектуальній власності та наведіть класифікацію її об'єктів.
41. Розкрийте основні завдання та зміст системи фінансування інноваційної діяльності. Опишіть принципи та форми фінансування інновацій.
42. Дайте характеристику об'єктам промислової власності: винаходам і корисним моделям, промисловим зразкам, товарним знакам, торговельній марці.
43. Розкрийте значення інноваційного маркетингу в комерціалізації інновацій. Опишіть форми передачі інновацій.
44. Опишіть способи організації стимулювання винахідницької діяльності в розвинутих країнах. Наведіть приклади.
45. Опишіть види інноваційного маркетингу.
46. Дайте характеристику інноваційної діяльності регіональних науково-технічних центрів та фінансово-промислових груп. Наведіть приклади.
47. Розкрийте суть, об'єкти та інструменти державної та регіональної інноваційна політика.
48. Опишіть суть та процес позиціонування інноваційного товару.
49. Дайте характеристику бізнес-інкубаторам та науково-технічним центрам, наведіть приклади. Бізнес-інкубатори в Україні. Наведіть приклади.

50. Розкрийте суть, наведіть класифікацію, виявіть особливості функціонування наукових парків. Наведіть приклади.
51. Опишіть технологію маркетингових досліджень в маркетингу інновацій
52. Розкрийте взаємозв'язок між глобальним інформаційним суспільством та інноваційною економікою. Розкрийте суть глобальних інформаційних комунікацій та комунікаційних процесів в інноваційній сфері.
53. Розкрийте суть технополісу як організаційної форми інноваційної діяльності та розкрийте їх роль в створенні інновацій на регіональному рівні. Наведіть приклади.
54. Опишіть методологію маркетингу по новому продукту та маркетингу нової технології.
55. Розкрийте поняття та дайте характеристику інноваційним підприємствам та інноваційному підприємництву. Опишіть основні види інноваційного підприємництва.
56. Наведіть принципи та опишіть методи мотивації інноваційної діяльності в організації
57. Розкрийте суть чинників впливу на інноваційність персоналу
58. Розкрийте значення інноваційного маркетингу в комерціалізації інновацій. Опишіть форми передачі інновацій.
59. Дайте характеристику об'єктам промислової власності: винаходам і корисним моделям, промисловим зразкам, товарним знакам, торговельній марці.
60. Суть та передумови формування моделі «відкритих інновацій».
61. Розкрийте суть інноваційного розвитку підприємства
62. Визначте особливості стратегічного планування інноваційного розвитку підприємства
63. Опишіть основні методи аналізу показників інноваційного розвитку підприємства
64. Опишіть особливості управління інноваційним розвитком підприємства